

Sygn. akt V KK 596/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala (sprawozdawca)

SSN Andrzej Siuchniński

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **A. K.**

skazanego za czyn z art. 271 § 3 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 16 grudnia 2021 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z dnia 10 marca 2021 r., sygn. akt VII Ka (...)

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 1 grudnia 2020 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok w punkcie I.1. i w tym zakresie
przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego
rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 grudnia 2020 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w K.:

1. uznał oskarżonego A. K. za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt I- XIX części wstępnej wyroku, przyjmując, iż jest to ciąg przestępstw z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. przy zast. art. 12 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego warunkowo zawiesił na okres próby 3 (trzech) lat;
3. na podstawie art. 73 § 1 i 2 k.k. oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego;
4. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał oskarżonego do informowania kuratora o przebiegu okresu próby;
5. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego przepadek równowartości osiągniętej korzyści majątkowej w wysokości 10.610 zł (dziesięć tysięcy sześćset dziesięć złotych);
6. na podstawie art. 41 § 2 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonego na okres 5 (pięciu) lat zakaz prowadzenia działalności gospodarczej związanej z działalnością szkoleniową oraz edukacyjną uprawniającą do wystawiania zaświadczeń o ukończeniu kursu, bądź szkolenia zawodowego;
7. uznał oskarżonego A. K. za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt XX części wstępnej wyroku, tj. przestępstwa z art. 271 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 37a § 1 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 (sto) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 15 zł (piętnaście złotych).

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie dowodów rzeczowych oraz w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł obrońca oskarżonego, który wskazał, iż zaskarża orzeczenie w całości, podnosząc zarzuty rażącej niewspółmierności kary pozbawienia wolności oraz błędu w ustaleniach faktycznych. W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary łagodniejszej a to kary pozbawienia wolności z

warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 2 lat, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 10 marca 2021 r., sygn. akt VII Ka (...), Sąd Okręgowy w O.:

I. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchylił orzeczenia z pkt 3 i 4 części dyspozytywnej wydane na podstawie art. 73 § 1 i 2 k.k. oraz art. 72 § 1 pkt 1 k.k.,

2. orzeczony w pkt 2 części dyspozytywnej okres próby skrócił do lat 2 (dwóch).

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy;

III. zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku kasację, na niekorzyść skazanego, wywiódł Prokurator Generalny, który zaskarżył to orzeczenie w pkt I ppkt 1, tj. w części uchylającej rozstrzygnięcia sądu I instancji związane z oddaniem oskarżonego pod dozór kuratora, na niekorzyść A. K., podnosząc zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 73 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., polegające na uchyleniu w całości rozstrzygnięć Sądu Rejonowego zawartych w pkt 3 i 4 części dyspozytywnej, związanych z oddaniem oskarżonego w okresie próby wyznaczonej w związku z warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności pod dozór kuratora, podczas gdy wobec przypisania A. K. czynów, z popełnienia których uczynił on sobie stałe źródło dochodu, kwalifikowanych z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., dozór kuratora miał obligatoryjny charakter.

Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna.

Zgodnie z art. 73 § 1 k.k., zawieszając wykonanie kary, sąd może w okresie próby oddać skazanego pod dozór kuratora lub osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej, do której działalności należy

troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym. Zgodnie z art. 73 § 2 k.k., w brzmieniu obowiązującym od 26 września 2005 r., dozór kuratora lub osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej, do której działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym jest obowiązkowy m.in. wobec sprawcy określonego w art. 64 § 2 k.k. Zgodnie natomiast z treścią art. 65 § 1 k.k., przepisy dotyczące wymiaru kary, środków karnych oraz środków związanych z poddaniem sprawcy próbie, przewidziane wobec sprawcy określonego w art. 64 § 2 k.k., stosuje się także do sprawcy, który z popełnienia przestępstw uczynił sobie stałe źródło dochodu.

Z powyższych regulacji, które obowiązywały już w datach dokonania przestępstw przypisanych A. K. w punkcie 1 wyroku sądu *meriti* (występki te zostały popełnione w okresie od grudnia 2006 r. do 14 maja 2008 r.), wynika zatem wyraźnie, że w analizowanym przypadku oddanie skazanego pod dozór było obligatoryjne. A. K. z popełnienia ww. przestępstw (na co jednoznacznie wskazują ich opisy oraz przyjęta przez sąd kwalifikacja prawna) uczynił sobie stałe źródło dochodu (art. 65 § 1 k.k.). Treść przepisów art. 73 § 2 k.k. i art. 65 § 1 k.k. nie pozostawia zaś wątpliwości, że dozór jest obligatoryjny zarówno wobec wymienionych wprost w art. 73 § 2 k.k. multirecydywistów, jak i m.in. wobec zrównanych z nimi w statusie – na mocy art. 65 § 1 k.k. – przestępców, którzy z popełnienia przestępstwa uczynili sobie stałe źródło dochodu (tak trafnie V. Konarska-Wrzosek [w:] Kodeks karny. Komentarz, Warszawa 2020, pod red. V. Konarskiej - Wrzosek, komentarz do art. 73, teza 1).

Powyższy wywód prowadzi do konkluzji, że rozstrzygnięcie zawarte w punkcie I.1. zaskarżonego wyroku, o uchyleniu dozoru kuratora, wyznaczyła rażąca obraza art. 73 § 2 k.k., co bez wątpienia mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Powyższe naruszenie prawa przełożyło się także na rozstrzygnięcie uchylające nałożony przez sąd pierwszej instancji obowiązek próby z art. 72 § 1 pkt 1 k.k. Podejmując decyzję w tym przedmiocie, sąd odwoławczy kierował się w szczególności tym, że dozór kuratora nie jest tu obligatoryjny. Tymczasem miał on taki właśnie charakter. Reasumując, w niniejszej sprawie, w zakresie wskazanym przez autora kasacji, zaktualizowała się podstawa kasacyjna z art. 523 § 1 k.p.k.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy uznał kasację za oczywiście zasadną i w konsekwencji na posiedzeniu przeprowadzonym w trybie art. 535 § 5 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok w punkcie I.1. i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W postępowaniu ponownym, Sąd Okręgowy, mając na uwadze wskazania Sądu Najwyższego, dokona kontroli rozstrzygnięć zawartych w punktach 3 i 4 wyroku sądu pierwszej instancji, a następnie wyda w tym zakresie orzeczenie respektujące standardy sprawiedliwości materialnej i proceduralnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.